

17.06.2015

Ryj/12

§ 169

Helsingfors stads miljörapport 2014

HEL 2014-014576 T 11 00 01

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade i enlighet med stadsstyrelsens förslag anteckna Helsingfors stads miljörapport 2014.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Linden, stf. biträdande stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Johanna af Hällström, ympäristösuunnittelija, telefon: 310 32044
johanna.afhallstrom(a)hel.fi

Bilagor

1 Helsingfors stads miljörapport 2014

Sökande av ändring

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Helsingfors stads miljörapport är stadskoncernens gemensamma rapport. I rapporten beskrivs hur stadens miljömål uppnåtts, hur stadens verksamhet påverkar miljön och hur stadens miljöpolicy verkställts. Miljörapporten kompletteras av bakgrundsrapporten för miljörapporten och materialen som förvaltningarna producerar. Materialet kan tillgås på adressen www.hel.fi/ymparistoraportti.

Stadens miljöpolicy och strategiprogram ställer upp mål inom miljöskyddets olika delområden. Miljöpolicyen finns tillgänglig i sin helhet på adressen www.hel.fi/ymparistolitiikka.

Miljörapporteringen koordineras av en arbetsgrupp tillsatt av stadsdirektören, i vilken de förvaltningar och affärsverk som har den största betydelsen för kontrollen av miljökonsekvenserna finns representerade.

17.06.2015

Ryj/12

Uppgifterna för rapporten, som har sammanställts och redigerats av miljöcentralen, har producerats av stadens alla 29 förvaltningar och 6 affärsverk. I stadskoncernen ingår även 11 stiftelser och 87 dottersammanslutningar, av vilka sammanlagt 64 levererande uppgifter till miljörapporten.

Miljöledning och samarbeten

Miljöärenden är viktig del av stadens strategi. Ekologiskt tänkande är en av stadens sex värderingar. I strategiprogrammet finns verksamhetspolicy med anknytning till grön ekonomi, anpassning till och stävande av klimatförändringen, energisparande, energi- och resurseffektivitet, främjande av kollektivtrafiken, miljöperspektiv vid anskaffningar samt vatten- och naturskydd.

Miljöpolitiken kompletterar strategin och ställer upp konkreta och kvantitativa mål för olika delområden inom miljöskyddet, både på medellång sikt (2020) och på lång sikt (2050). I miljörapporten rapporteras om genomförandet av miljöpolitiken 2014.

ISO 14001-miljösystemet är i användning vid Helsingfors Hamn, Palmia, Helen Ab:s (tid. Helsingfors Energi) kraftverk, värmecentraler och fjärrvärmecentraler och håller på att implementeras vid HST. Miljösystemet Ekokompassen är i användning vid miljöcentralen, vid fyra av stadsbibliotekets bibliotek, byggnadskontoret, Stara, samt vid evenemangen RuutiExpo och Reaktori som anordnas av ungdomscentralen. Stadsbiblioteket, social- och hälsovårdsverkets servicecentral Kinapori, en del av idrottsverket, Högholmens djurpark, anskaffningscentralen samt Palmia håller på att ta i bruk systemet Ekokompassen. Inom Helen Ab och utbildningsverkets administration används WWF:s system Green Office och vid några skolor och daghem tillämpas systemet Grön Flagg eller miljöcertifikat beviljade av Okka-stiftelsen. Miljöärenden har kopplats till 14/33 förvaltningsars system för belöning av personalen.

ISO 14001-systemet används i fyra dottersamfund och Ekokompass-systemet används eller ska tas i bruk i 11/98 dottersamfund.

Ekostödverksamheten skapar en verksamhetskultur som främjar ansvarstagandet för miljön och ser till att stadens miljöstrategi och mål omsätts i praktiska åtgärder. I slutet av 2014 hade man utbildat 1 173 ekostödpersoner inom stadens förvaltningar och dottersamfund. Man strävar efter att intensifiera samarbetet mellan ekostödverksamheten och Ekokompassen genom att kombinera miljökartläggningen inom ekostödverksamheten med de interna, verksamhetsställs-specifika auditionerna som är en del av Ekokompassen-systemet. Samtidigt ökar ekostödpersonernas

17.06.2015

Ryj/12

medvetenhet om målen i ämbetsverkens miljösystem. För närvarande genomförs ekostödverksamheten enligt Helsingfors modell i 24 kommuner samt vid närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland.

Beaktandet av miljöfrågor styrs av strategiprogrammet och miljöpolitiken som stadsfullmäktige har godkänt och av budgetanvisningarna som stadsstyrelsen har godkänt. Staden har dessutom flera program för olika delområden inom miljöskyddet som var för sig förverkligar stadens miljöledning. Förvaltningarnas miljöprogram stödjer miljöledningen på stadsnivå.

Stadens samarbete med intressentgrupper är aktivt och staden letar ständigt efter nya samarbetspartners. Ett bra exempel på nya partnerskap är stadens och näringslivets gemensamma Klimatpartner-nätverk, i vilket man samarbetar för att minska på klimatutsläppen och för att förstärka företagets konkurrensförmåga. Målen för Klimatpartnerna är att skapa nya tillvägagångssätt och nya möjligheter till affärsverksamhet, öka nytt och inspirerande samarbete som minskar på utsläppen i staden, göra verksamheten synlig och att aktivt informera om resultaten samt dela med sig av kunskap om bästa praxis.

Staden provar även på olika metoder för att öka på deltagande, god exempel är stadsodlingar. Helen Ab erbjöd år 2014 sina kunder mark för stadsodling vid Hanaholmens kraftverk. För kunderna byggdes på kraftverkets gårdsområde 50 bänkar för stadsodling med färdig mylla och en vattenpunkt för bevattning. Stadsodling intresserade och bänkarna reserverades omedelbart.

Klimatskydd

Helsingfors klimafärdplan 2050 blev färdig våren 2015. I den beskrivs hur Helsingfors kan bli en koldioxidneutral stad som anpassat sig till klimatförändringen. I färdplanen beskrivs klimatarbetet i Helsingfors och stadsbor och företag uppmanas att agera på ett sätt som stävjar klimatförändringen och att anpassa sig till den. Färdplanens avsikt är att ge upphov till diskussion om klimatärenden i invånar- och företagssamarbete samt vara ett hjälpmedel i stadsplaneringen.

Helsingfors har som mål att minska på utsläppen i hela stadsområdet med 30 procent från år 1990 till år 2020 och att vara koldioxidneutral före år 2050. För år 2020 har man därtill ställt upp mål såsom att utsläppen från energiproduktionen ska minskas med 20 procent och energiförbrukningen per invånare ska minskas med 20 procent. På klimatförändringen förbereder man sig genom att integrera anpassningsåtgärderna i planeringssystemen.

Klimatarbetet i Helsingfors styrs på fullmäktigenivå genom strategiprogrammet 2013–2016 och miljöpolitiken samt genom Helen Ab:s utvecklingsprogram som verkställer strategin. I strategiprogrammet presenteras målen för fullmäktigeperioden och inom miljöpolitiken miljö- och klimatmålen under en längre tidsperiod. Därtill har ett avtal om energiprestanda (KETS) ingåtts mellan staten och staden, och på EU:s initiativ borgmästaravtalet Covenant of Mayors. Sex av Finlands största städers stadsdirektörer har ett eget klimatnätverk, i vilka man har kommit överens om 10 konkreta klimatinitiativ. Helsingfors deltar aktivt i klimatsamarbetet mellan huvudstadsregionens kommuner bland annat genom regionala klimatstrategier och genom att finansiera Klimatinfos verksamhet. Mer information om klimatarbetet i Helsingfors finns på www.stadinilmasto.fi.

I slutet av år 2014 presenterades för stadsstyrelsen en utredning om en utsläppsminskning på 30 procent i Helsingfors. I den presenteras utsläppsutvecklingen av växthusgaser till år 2020 och 2050, samt de 18 mest kostnadseffektiva tilläggsåtgärderna som valts av arbetsgruppen och vid mötet för intressentgrupper.

I utsläppsutvecklingen uppmärksammades Helen Ab:s utvecklingsprogram och målsättning att uppnå en koldioxidneutral energiförbrukning före 2050. Slutsatsen var att utsläppen till år 2020 ska minskas med 24 procent med hjälp av EU:s och statens styrmetoder, och genom att verkställa stadens nuvarande klimatåtgärder. Genom att genomföra Helen Ab:s utvecklingsprogram kan utsläppen fram till 2020 minskas med ungefär 40 procent jämfört med 1990. Målet för kolneutraliteten år 2050 förverkligas bäst genom att man genomför tilläggsåtgärderna och utvecklingsprogrammet, varvid utsläppen skulle minskas med över 90 procent och den andel som bör kompenseras understiga 10 procent.

År 2014 var de totala utsläppen av växthusgaser orsakade av Helsingfors invånare, service och industri 23 procent mindre än 1990. Invånarspecifikt räknat var utsläppen 39 procent mindre än år 1990. Utsläppen har minskat under de senaste åren särskilt på grund av recessionen, vilket har lett till att utsläppen från elproduktionen minskat nationellt, av att Helen Ab:s specifika utsläpp från energiproduktionen minskat samt att stadsområdets energieffektivitet förbättrats.

Totalförbrukningen av energi i stadsområdet ökade med 0,6 procent, men förbrukningen räknat per invånare utgjorde en minskning på en procent. Helsingfors väderkorrigerade fjärrvärmeförbrukning ökade med en procent på grund av att byggnadsbeståndet vuxit, men elförbrukningen fortsatte att minska med 0,3 procent i och takt med att energieffektiviteten förbättrades.

Projektet Ilmastonkestävä kaupunki – työkaluja suunnitteluun (ILKKA) (Klimatsäker stad – verktyg för planeringen) som koordineras av Helsingfors stad avslutades i slutet av år 2014. I projektet färdigställdes en planeringsguide för en Klimatsäker stad. Den innehåller omfattande material om bästa praxis från Finland och utlandet, anvisningar, metodbeskrivningar och kalkyleringsverktyg för anpassningsplanerande, om hantering av dagvatten, för ökning av grön infrastruktur samt uppgifter om hur kraftigt fenomenet urban värmeö är i staden.

Helsingfors stad uppför nybyggnadsobjekt enligt lågenergiprincipen och tillämpar under beaktande av byggnadernas särskilda drag lågenergianvisningar även vid grundrenoveringar. År 2014 gjordes en första version av planeringsområdesspecifika anvisningar för "nära noll energi"-byggande för nybyggnads- och ombyggnadsobjekt. Under årets gång blev åtta servicebyggnader som var lågenergiobjekt färdiga, varav fyra var ombyggnadsobjekt och fyra nybyggen.

Sju skolor i Helsingfors deltar i det europeiska energisparprojektet 50–50 där skolorna själva får hälften av besparingarna och hälften förblir hos staden. Fem skolor nådde genom aktiv energibesparing besparingar på tusentals euro på några år. Den genomsnittliga energiförbrukningen sjönk med 10 procent och per skola sparades över 3 300 euro. Staden fick ungefär samma mängd besparingar. Energi sparades bland annat genom effektiv kommunikation, ändamålsenlig användning av belysning och genom att stänga av elapparater när de inte är i användning. Utöver skolans egna åtgärder har även fastighetens servicepersonal vidtagit åtgärder, till exempel rengjort ventilationskanaler och justerat temperaturer i värmenätet. Man har fått stöd, information och idéer av stadens energiexperter. Projektet fortsätter till slutet av år 2015 då de slutliga resultaten blir klara. Utifrån erfarenheterna från projektet dryftar staden om praxisen kan utvidgas till andra skolor och ämbetsverk.

Inom Projektet ASIAA arrangerades under hösten energiutbildning för styrelser för bostadsaktiebolag i Gårdsbacka om hantering av bostadsaktiebolags energihushållning och underhåll, om styrelsemedlemmarnas olika roller och om information till invånarna. Efter utbildningen ska man inom bostadsaktiebolagen kavla upp ärmarna och på allvar börja arbeta för energisparande och hanteringen av kostnader, med en lekfull energispartävling som hålls under uppvärmningsperioden som motivationskälla. På våren får vi sedan veta vilket bostadsaktiebolag som har sparat inte bara energi utan också pengar. Utbildningen hjälpte också till att förstå bostadsaktiebolagets verksamhet som en helhet.

Finlands största solkraftverk blev färdigt i Södervik i Helsingfors i mars 2015. Allt som allt producerar kraftverkets nästan 1 200 paneler 260 MWh el per år, vilket motsvarar årsförbrukningen för 130 tvåor. Som Helen Ab:s kund kan man köpa sin el från en panel som märkts med namn. Till exempel en monokristallin 285-watts panel kan som bäst producera el för över 25 energisparlampor.

Vid Zachrisbackens skolcentrum i Östersundom testas nya slags energilösningar: över 80 procent av skolans uppvärmning sker med förnybar energi, jordvärme och solvärme. Att värmen räcker till garanteras genom en värmecentral vars bränsle är förnybar bioolja. Värmeproduktionen är också en del av undervisningen vid skolan – eleverna kan se skolans energiproduktion i realtid på skärmar.

Helsingfors stadsområde filmades med en värmekamera från ett småplan i mars 2015. Avsikten med filmandet var att kartlägga värmeförlusterna från alla tak på stadens byggnader. Uppgifterna publiceras under år 2015 på en karta och som öppen data. Projektet är en del av EU-projektet Decumanus, där man producerar service som understöder för miljön hållbart beslutsfattande.

Luftvård

Kvävedioxidhalterna överskrider fortfarande i innerstadens livligt trafikerade gatuschakt årsgränsvärdet för luftkvaliteten ($40 \mu\text{g}/\text{m}^3$), varför EU har beviljat tilläggstid till 1 januari 2015. Att årsgränsvärdet överskrids beror på utsläpp från biltrafiken och det att de direkta kvävedioxidutsläppen från dieselfordon har ökat i och med de tekniska lösningar som gjorts med avsikt att minska på partikelutsläppen. Att minska på partikelutsläppen har dock varit bra ur hälsoperspektivet för små partiklar är mer skadliga för hälsan än kvävedioxid i trafikutsläppen. Problemet gäller inte bara Helsingfors utan också andra städer i Europa.

Vid mätstationen på Mannerheimvägen har årsgränsvärdet för kvävedioxid inte överstigits efter 2010 men det finns emellertid flera gatuschakt i staden där luftkvaliteten är sämre och där de mätningar med passiva provtagare som HRM gjort visar att gränsvärdet fortsättningsvis överskrids. Det finns en risk för att gränsvärdet överskrids också år 2015 utgående från HRM:s modeller.

HRT höjde utsläppskraven hösten 2014 till Euro 5-nivån inom miljözonen. Alla bilar som transporterar blandavfall och bioavfall i miljözonen klassificerats redan som klass Euro 5 och år 2014 gjordes redan 74 procent av alla HRT:s bussresor med fordon som var på minst Euro 5-nivå. Ungefär 60 procent av resorna kördes med fordon på EEV (Environmentally Enhanced Vehicle)-nivå. Euro 6-bussarnas

andel var 8 procent, hybridfordonens 1 procent och elbussarnas 0,2 procent.

HRT arrangerade år 2014 två anbudsförfaranden för sina avtalsbussbolag (s.k. miljöbonusmodellen) om åtgärder som minskar på utsläppen från bussarna. Eftersom gränsvärdet för kvävedioxid överskrids i Helsingfors innerstad, höjdes skadevärdet för kvävedioxid i miljöbonusmodell till maximinivån, dvs. tredubbel jämfört med grundnivån. De fordonen tas i bruk år 2015.

Gränsvärdena för inandningsbara partiklar har inte överskridits i Helsingfors sedan år 2006. Vid den flyttbara mätstationen som år 2012 var placerad vid vägrenen till Ring I överskreds gränsvärdet med liten marginal, men resultaten rapporteras inte till EU eftersom det inte finns bebyggelse nära stationen eller betydande exponering. Utgående från resultatet utvecklades ny praxis för bevakning av huvudstadsregionens huvudleder. När det ser ut att gränsvärdesnivån kommer att överskridas på huvudlederna skickar HRM ett meddelande till Vägtrafikcentralen varifrån bevakningsbegäran förmedlas till entreprenörerna. Entreprenörerna kvitterar de vidtagna åtgärderna i LIITO-systemet. Praxisen togs i bruk vintern 2013, varefter gränsvärdet inte överskridits ens i mätningar som utförts invid huvudlederna.

Gatudammshalterna har allmänt taget sjunkit i Helsingfors, vilket visar på att stadens långsiktiga utveckling och åtgärder för bekämpning av gatudammet har varit effektiva. Man har aktivt tagit i bruk sådan praxis inom halkbekämpning, renhållning och dammbindning som enligt det år 2014 avslutade gatudammprojektet REDUST är effektiva. Gränsvärdena för inandningsbara partiklar kan dock överskridas i innerstadens gatuschakt samt invid livligt trafikerade leder, ifall man inte fortlöpande fäster uppmärksamhet vid dammbekämpningen.

Helsingfors stads arbetsgrupp för eltrafik färdigställde sin slutrapport i slutet av år 2014. I Helsingfors fanns då på allmänna områden 16 stycken allmänna laddningsstationer för elbilar, med 35 laddningspunkter. Staden hade sammanlagt 10 elbilar och laddningsbara hybrider. Helsingfors deltog också i projektet Pääkaupunkiseudun Sähköinen Liikenne (Huvudstadsregionens Eltrafik), inom vilket man samlade en landsomfattande databas över laddningspunkter (www.sahkoinenliikenne.fi/suomen-julkiset-latauspisteet)(på finska).

Förberedelserna för den nya luftvårdsplanen inleddes hösten 2014 och dess teman är trafik, gatudamm, byggen och småskalig förbränning.

Trafik

Postadress
PB 10
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6
Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

17.06.2015

Ryj/12

Utsläppen från trafiken och särskilt biltrafiken påverkar luftkvaliteten i Helsingfors mest, eftersom de släpps ut nära andningshöjd. Personbilstrafiken var i stadens huvudgatunätverk, alla stadens beräkningslinjer sammanräknade, ungefär lika stor som i fjol. Man förutspår att trafikmängden kommer att öka i framtiden i takt med att nya områden med bostäder och arbetsplatser byggs.

Mängden passagerare vid uddens gräns under en höstvardag minskade både när det gäller kollektiva trafikmedel och personbilar. Även morgontrafiken till centrum minskade med 3,5 procent jämfört med i fjol. Vid innerstadens gräns ökade däremot passagerarmängden i kollektiva trafikmedel med 1,3 procent, men mängden som färdades med personbilar minskade med 5,3 procent jämfört med år 2010, då man föregående gången beräknade innerstadens gräns.

Cykling ökade år 2014 jämfört med ifjol med 2,5–11,5 procent vid de olika punkterna. På cykelleden Banan var mängden cyklister större år 2014 jämfört med föregående vinter, antagligen bland annat på grund av att snömängden var mindre.

Helsingforsregionen valdes för femte gången i rad till den bästa kollektivtrafikstaden i den internationella BEST-undersökningen.

Enligt utkastet till Helsingfors nya generalplan är Helsingfors i framtiden en snabbt växande urban nätverksstad för spårtrafik med ett expanderande huvudcentrum och andra centra under utveckling.

I Helsingfors pågår många projekt som främjar spårtrafiken. År 2014 inleddes ett tväradministrativt spårvagnsprojekt för att utveckla spårvagnstrafikens smidighet och konkurrensförmåga särskilt på spårvagnslinjerna 2, 3 och 7 och för att förbereda sig för dess expansion.

Den tvärgående kollektivtrafiken förbättras med stamlinjerna 500 (Joker 0) och 560 (Joker 2). Även Spår-Jokerns projektplanering har inletts. Trafikeringen av västmetron ska inledas hösten 2016.

Kriterierna för stadens personbilar med låga emissioner uppdaterades så att de överensstämmer med bilarnas energimarkeringar. Staden fortsatte även med parkeringsförmånen för personbilar som uppfyller kriterierna (50 % rabatt). Andelen förmåner har fördubblats under år 2014.

Helsingfors har som mål att fram till 2020 höja cykelresornas andel i fördelningen av färd sätt till 15 procent. År 2014 publicerades en utredning om fördelar med och kostnader för cykling, och stadsstyrelsen godkände i början av år 2015 ett utvecklingsprogram för

17.06.2015

Ryj/12

mobilitet (LIKE) i vilken man särskilt prioriterar gång och cykling i centrum, och där verkställandet av huvudnätet för cykling är ett av de centrala målen.

Stadsstyrelsen godkände i mars 2015 ett åtgärdsprogram för citylogistik i vilket bland annat ingår utveckling av distributionstrafikens parkeringstecken och ett utvecklingsprojekt för avfallstransport.

Trafiksystemplanen för Helsingforsregionen (HLJ2015) godkändes i mars 2015. Det viktigaste är att öka regionens effektivitet och konkurrensförmåga genom att satsa på kollektivtrafikens stamnät och servicenivå samt framhäva rollen av gångtrafik och cykling i trafiksystemet.

Tjänsten Kutsuplus utvidgades till att omfatta 15 bilar (målet 100) och tjänstens användningstid förlängdes vilket klart har ökat mängden användare. CXPA Finland belönade HRT:s Kutsuplus-tjänst med priset för Finlands bästa kundgärning.

Bullerbekämpning

Miljöbuller är ett av Europas största miljöproblem och även en av de mest betydande faktorer som försvagar livsmiljöns kvalitet och hälsosamhet i Helsingfors. Vägtrafiken är den största orsaken till bullerolägenheter i Helsingfors. Nästan 40 procent av Helsingforsborna bor i områden där bullernivån från vägtrafiken dagtid överskrider riktvärdesnivån på 55 dB. Lokalt kan även till exempel olika bygg- och reparationsarbeten, publikevenemang samt restauranger och varutransporter orsaka störande buller. År 2014 behandlade man vid miljöcentralen bland annat bulleranmälningar om områdesbyggprojekt på Busholmen, i Fiskehamnen och i Kronbergsstranden. Därtill inleddes byggarbete i Böle centrumkvarter, dvs. Tripla.

Bullerbekämpningen styrs av granskningen av Helsingfors stads handlingsplan för bullerbekämpning 2013 i vilken presenteras sammanlagt 26 åtgärder. Målsättningarna för bullerbekämpningen är dock utmanande och de kommer inte att nås utan en betydande effektivisering av bullerbekämpningen.

I planeringen av markanvändningen och trafiken beaktas behovet av att skydda de nya bostadsområdena från buller. Man har målmedvetet strävat efter att minska på behovet av att röra sig långa vägar genom att göra stadsstrukturen tätare. Man har försökt styra in trafiken på mer hållbara färdvägar genom att förbättra förutsättningarna för kollektivtrafik, gång och cykling. I samband med planläggningen har bullerutredningar utförts och behovet av bullerbekämpning uppmärksammas bland annat i planmarkeringar och -bestämmelser. Även utredningar om

stomljud och vibrationer har utförts vid behov och resultaten därav har uppmärksamats i förberedandet av detaljplanerna. Bullerutsläppen finns även med i konkurrensutsättningarna, till exempel HRT har fastställt en maximal bullernivå på 75 dB för busstrafiken som konkurrenskriterium.

År 2014 färdigställdes en utredning om effekterna av beläggningar som dämpar buller i tätortsområden, enligt vilken man kan minska på bullret som invånarna utsätts för genom att använda bullerdämpande beläggningar särskilt där gatudelen som ska beläggas är den största bullerkällan. Den största fördelen med tanke på boendetrivseln uppnås i områden där gårdsområdena är i gatornas omedelbara närhet.

I det tväradministrativa spårvagnsprojektet har man utrett möjligheten att i HST:s spårvagnstrafik övergå till spårkorsningar med djuprillekonstruktioner från och med år 2017. HST har även utrett skenornas vibrationsdämpningsstrukturer och provmonteringar har gjorts vid Skatudden.

Bullervallen norr om Ring I vid Stensböle blev färdig år 2014. För att bygga den använde man överloppsjord från områdets gatubyggen och från den nya planskilda anslutningen till Ring I vid Stensböle. Bullervallarna vid Mosabackabågen mellan Frontmannavägen och Moisiovägen blir färdiga under 2015.

Vattenskydd

Till vattenledningsnätet pumpades år 2014 sammanlagt 89 miljoner m³ vatten i HRM vattenförsörjnings område. Vattenförbrukningen per invånare i Helsingfors var 189 liter per dygn, vilket innebär en minskning på en liter jämfört med 2013.

År 2014 leddes totalt 95,4 miljoner m³ avloppsvatten till reningsverket i Viksbacka för behandling. 70,6 miljoner m³ av vattnet kom från Helsingfors. Mängden avloppsvatten var på samma nivå som i fjol. Reningsverket i Viksbacka uppfyllde alla tillståndsvillkor. Av vattnet som leddes till Viksbacka kördes 0,09 procent förbi den normala reningsprocessen.

På årsnivå uppnåddes vid Viksbacka en behandlingseffekt på 97 procent för fosfor, 97 procent för biologisk syreförbrukning och 91 procent för kväve. Avloppsvattnet som rengörs i Viksbacka reningsverk leds genom bergstunnlar ut i öppna havet ungefär sju kilometer från kusten. Fosforbelastningen som havsområdet utanför Helsingfors utsattes för från Viksbacka avloppsreningsverk var 21 000 kg/a (+5 % jämfört med år 2013) och kvävebelastningen 424 000 kg/a (+23 % jämfört med år 2013). För övergödningen är kvävebelastningen

av större betydelse, eftersom kvävet är en miniminäring i vattnen i Helsingforsområdet.

År 2014 var Finska vikens år för Finland, Estland och Ryssland. Avsikten var att samla experter, beslutsfattare och invånare att samarbeta för att Finska viken ska bli friskare och tryggare. Öppningsceremonin för Finska vikens år arrangerades på stadshuset i Helsingfors i januari, och i samband med den arrangerade projektet Citywater, som har som uppgift att främja spridningen av Östersjöutmaningen, ett internationellt nätverksmöte Cities Forum: Benefits of water protection – a range of concrete measures for local actors. Därtill genomförde man i projektet en bäcksanering i Tallinn för att främja den naturliga hanteringen av dagvatten. I Åbo och Helsingfors arbetade man på byggplaner för ett våtmarksområde som byggs i ett bostadsområde och ett biofiltreringsområde som genomförs i stadsmiljö. Inom ramen för Östersjöutmaningen arrangerade man i Åbo i juni Baltic Sea Days, där EU:s årliga forum för Östersjöstrategin och många andra evenemang lockade över tusen deltagare från länderna kring Östersjön.

I Helsingfors vattenområden ingår omfattande havsområden och sötvattensområdena Vanda å, bäckar, diken, träsk och källor. Vattenkvaliteten påverkas av föroreningar i dagvattnet, näringsämnen som den spridda belastningen medför, renade avfallsvatten som leds ut i yttre skärgården, människans handlingar, grumliga vattenmassor som strömmar från Vanda å och tillståndet i Finska viken.

Stadens vattenskydd styrs förutom av miljöpolitiken även av Helsingfors stads dagvattenstrategi (2008), småvattenprogrammet för Helsingfors (2007) och Helsingfors uppdaterade handlingsprogram för Östersjöutmaningen (2013).

Miljöcentralen ansvarar för den samordnade recipientkontrollen av konsekvenserna som Helsingfors och Esbo städers avloppsvatten, samt miljökonsekvenserna av många andra verksamheter i området, har på vattendragen. År 2014 genomfördes kontrollen för första gången i enlighet med det nya programmet för samordnad recipientkontroll av havsområdet. Havsområdets situation har inte ändrats märkvärt under de senaste åren och havsområdet är fortsättningsvis övergött och lokalt i dåligt skick. Miljöcentralen genomförde inom ramen för kontrollen en omfattande serie provtagningar, inom vilken man under ett års tid kontrollerade ändringar i sådana näringsämnen som begränsar algbeståndets tillväxt. Provserierna kommer i framtiden att vara en del av den samordnade recipientkontrollen. Den här typens nya metod för uppföljningen av havets situation är inte ännu i bruk någon annanstans i världen.

År 2014 var vattentemperaturen i vattnet nära botten tidvis högre än den genomsnittliga temperaturen på lång sikt, liksom även under tidigare år. Algmängderna förblev i Helsingfors havsområde på en ganska genomsnittlig nivå även om blågrönalgbloomningen var mycket omfattande i den yttre och västra Finska viken. Även Helsingfors vikar förskonades från omfattande blågrönalgbloomningar. Blågröna alger observerades vid simstränderna i Vanda å och Lillforsen, men mängderna förblev för det mesta små.

Enligt den ekologiska klassificeringen är Vanda ås status nöjaktig, men kring Kytäjoki och vid Kervo ås övre lopp har man redan uppnått en god ekologisk status. EU:s mål är att få till stånd en god ekologisk status för vattendragen under 2015, men det kommer knappast att lyckas för Vanda å. Vanda å är övergödd av fosfor och kväve som kommer från avloppsvatten och jordbruket. Även orenat avloppsvatten har kommit ut i ån vid regn och översvämningar, vilket har varit ett stort problem särskilt för Riihimäki. Situationen borde förbättras i och med att Riihimäki avloppsreningsverk har utvidgats, vilket borde garantera att översvämningarna på våren inte längre leder till att avloppen svämmar över.

Byggnadskontoret sanerar träsket i Bastuåkersparken i Vik, som lider av övergödning orsakad av ett mycket stort fiskbestånd. År 2014 planterades abborrar i träsket som åt fiskyngel. Därtill arrangerades vid träsket flera metningsevenemang, främst för skolbarn. Miljöcentralen kontrollerade vattenkvaliteten i träsket.

Miljöcentralen utbildade tjänstemän i städerna i huvudstadsregionen att hantera dagvatten och att utveckla samarbetet kring dagvattnen. Därtill hjälpte miljöcentralen byggnadstillsynsverket att göra upp en dagvatteninstruktion för byggande. Dagvattenärendena har även varit centrala i förberedandet av stadens strategi för gröna tak.

Helsingfors bygger en naturenlig dagvattenkonstruktion i Månsasparken i Norra Böle under våren 2015. Konstruktionen avlägsnar bland annat tungmetaller och näringsämnen från dagvattnen som kommer från Landtrafikcentralen och Krämertsskogsvägen innan de leds ut i Hagabäcken som är ett vattendrag med ett lax- och sikbestånd. Dagvattnet i dagvattentrumman som för ögonblicket går under Krämertsskogsvägen kommer att ledas genom ett nytt rör till en stenbelagd fördröjningsbassäng norr om friluftsleden. Därefter kommer dagvattnet att ledas till rengörande biofiltreringsbassänger, där man använder översvämningssäklar och våtmarksväxter som filtermaterial samt under dem flera lager sand.

Skydd av naturen och jordmånen

Tryggande av den biologiska mångfalden

Inom naturvården följs de av stadsstyrelsen godkända målen för naturvård och målen i LUMO-programmet (Verksamhetsprogram för tryggheten av mångfalden i Helsingfors natur åren 2008-2017), samt Riktlinjer för Helsingfors naturskydd som godkändes av nämnden för allmänna arbeten. Genomförandet av LUMO-programmet framskrider väl. Över 80 procent av åtgärderna har inletts och en del är redan färdiga. Effekterna av klimatförändringen understryker hur viktiga åtgärderna som planerats för att säkra naturens mångfald är.

Systemet för behandling av miljöcentralens naturdata (LTJ) är nu en del av Helsingfors karttjänst (<http://kartta.hel.fi>) vilket gör det möjligt att använda det mobilt och att granska andra material samtidigt med naturdata.

För att öka kännedomen om Helsingfors naturvärderingar och för att öka användningen av naturen i rekreationssyfte skapades en ny serie broschyrer Helsingin luontoon! (Till Helsingfors natur!), vars första del om Nybondas friluftsområde utkom år 2014.

I utkastet till det nya miljöskyddsprogrammet och skogsnätverket föreslås att ungefär 50 nya naturskyddsområden grundas och att skyddsområdenas sammanlagda areal nästan fördubblas.

För Gammelstadsvikens fågelvatten-Natura 2000 område utarbetades ett nytt utkast för en skötsel- och användningsplan 2015–2024, till vilken bifogades två nya objekt som ska fridlysas: Borgnäsets klibbalslund och skogen i Mölylä.

I Understensparken i Kvarnbäcken växer getväppling (*Anthyllis vulneraria* ssp. *polyphylla*) för vilken en skötselplan lades upp. Getväppling är en mycket utrotningshotad och fredad art som kräver särskilt skydd.

Under uppföljningen av fågelbeståndet i Gammelstadsviken observerades sångsvan och kanadagås som nya häckande arter.

I nordvästra Helsingfors hittades under inventeringen 12 revir för flygekorrar, sex i Centralparksområdet och sex väster om parken.

I utredningen över tickarter observerades rentav fem arter som är nya i Helsingfors, och en av dem är ny i Finland. Allt som allt observerades inom området där utredningen genomfördes 116 tickarter. Helsingfors friluftsskogar med rötträd har när det gäller skyddet av de sydliga tickarterna till och med nationell betydelse.

17.06.2015

Ryj/12

Helsingfors kalkberg inventerades och en kalkhalt på över 10 procent hittades vid 36 objekt, varav majoriteten ligger i Degerö och Nordsjö. Kalkhaltiga berg är en biologiskt viktig och värdefull livsmiljö som är utrotningshotad.

Helsingfors natur är mångsidig. 2,1 procent av markarealen och 0,5 procent av vattenytan är skyddade genom naturvårdslagen. Det finns 52 naturskyddsområden. Om man även tar med skyddade naturtyper, artskyddsobjekt och de Natura 2000 -områden som inte har fredats genom naturvårdslagen uppgår skyddsarealen till 3,5 procent av markarealen och 1,0 procent av vattenarealen. Slitaget från den ökande rekreativ användningen ställer till med problem för naturskyddsområdena.

Hållbar stadsplanering

Stadsplaneringskontoret har utvecklat och pilottestat ett verktyg för ekoeffektivitet i planläggning samt aktivt deltagit i förberedandet av linjedragningarna för gröna tak. Hanteringen av dagvatten och bestämmelserna för gröna tak har bland annat verkställts i detaljplanerna.

Östersundom-projektet deltog i CITYOPT-samprojektet, som inleddes 2014 och arrangeras av staden, Helen Ab och Teknologiska forskningscentralen. I projektet utvecklas en applikation som kan användas av planerare för att underlätta valet av energilösningar som lämpar sig för området som ska planläggas. I Östersundom är målet att optimera värmelagrens placering och storlek samt välja de bästa teknologiska lagringslösningarna. Verktöget gör det lättare att jämföra hurdana kostnads- och utsläppseffekter olika lösningarna har. I kostnads kalkylerna beaktas markvärdets inverkan på lönsamheten. I Östersundoms gemensamma generalplan har man även utforskat förutsättningarna för att utnyttja solenergi i stor utsträckning.

I detaljplansutkastet för Björnsö har man iakttagit principerna för hållbar planering. Tillräcklig täthet, regional värmeproduktion, möjliggörande av användning av förnybara energikällor, energieffektivitet, rekreationstjänster av hög kvalitet, beredskap för översvämningar samt kvantitativ och kvalitativ hantering av dagvatten har varit planeringsmetoder för att förbereda sig inför klimatförändringen och även för att försöka stävja den. I anknytning till detta utarbetade man 2014 för Björnsö en hanteringsplan för dagvatten, en generalplan för allmänna uterum samt en energimodell för området.

Sanering av förorenad mark

Ett av de mest betydande saneringsobjekten var det före-detta maskinverkstadsområdet i Böle som i huvudsak ska omvandlas till bostadsområde samt områdena i Fiskehamnen och på Busholmen som inte längre används för hamnverksamhet. Mängden jordmaterial som flyttats till behandling eller slutförvaring har minskat under de senaste åren. Uppgrävt förorenat jordmaterial användes antingen som fyllnadsmaterial i byggområden, mestadels som grundkonstruktion för parker eller på avstjälpningsplatser.

Även kostnaderna för saneringen av förorenade områden och avstjälpningsplatser har under de senaste åren sjunkit. Under år 2014 koncentrerades verksamheten mer på undersökning och saneringsplanering av förorenad mark eller mark som misstänkts vara förorenad än under tidigare år. Det ekonomiska läget märktes inom byggbranschen bland annat genom att inledandet av arbetet vid objekt försenades. Därtill har saneringen av förorenad mark under de senaste åren allt mer övergått till sanering som grundar sig på riskbedömning, vilket innebär att man tar bort enbart sådan förorenad mark som orsakar risker och måste tas bort för byggande. Att man tar bort mindre mängder förorenad mark innebär inte att behovet att undersöka områdena minskar, utan behovet av undersökning och uppföljning ökar genom denna metod.

År 2014 levererades från byggnadskontorets objekt ingen överloppsjord till utomstående mottagningsplatser. All jord utnyttjades för de egna objekten eller mellanlagrades i väntan på senare användning. År 2013 fördes 4 904 m³ överloppsjord till mottagningsplatser och år 2010 var mängden 350 000 m³.

Anskaffningar, avfall och materialeffektivitet

Stadens miljöpolitik har ambitiösa mål för anskaffningar inom alla förvaltningar, inte endast centraliserade anskaffningar.

Miljönätverket för anskaffningar som grundades 2013 har ökat samarbetet och informationsutbytet mellan de som ansvarar för stadens anskaffningar. Gruppen har arbetat bland annat med begränsningar och definitioner för användningen av miljökriterier i Helsingfors offentliga anskaffningar samt uppföljningen av anskaffningarna. År 2014 inleddes ett samarbete inom huvudstadsregionen för att främja hållbara anskaffningar och man genomförde ett konsultarbete i vilket man strävade efter att hitta nya miljökriterier för Staras, byggnadskontorets, utbildningsverkets och ungdomscentralens centrala anskaffningsgrupper. År 2015 kommer man att göra upp en guide för hållbara anskaffningar i Helsingfors, i vilken man i större grad utnyttjar resultaten av konsultarbetet och där

man kan presentera konkreta anvisningar och exempel på hur miljökriterierna kan användas vid olika anskaffningar. Helsingfors har även deltagit i det av Finlands miljöcentral koordinerade projektet cleantech-anskaffningar, i vilket man bland annat utreder möjligheten att använda cleantech-anskaffningar för ombyggnaden av Stora Robertsgatan.

De anbudsförfaranden som i de obligatoriska kraven eller i jämförelsekriterierna för anbuderna för fram miljöperspektivet betraktas som sådana som tar hänsyn till miljöperspektivet. De miljökritier som tillämpas vid processerna med gemensamma anskaffningar är bland annat kraven på miljömärkning, ekologisk odling, livslängdskostnader, mångsidig användbarhet, livslängd, energiförbrukning, bränsleförbrukning och utsläppsklasser.

Många förvaltningar skaffar bara produkter eller service som konkurrensutsätts av anskaffningscentralen, men en del av förvaltningarna konkurrerar ut själva produkter och särskilt service. Användningen av miljökritier inom konkurrensutsetningen och för anskaffningar har ökat. Kriterier är bland annat energieffektivitet, miljömärkets kriterier, materialeffektivitet, avfallssortering och minskning av mängden avfall, livslängdskostnader, miljösystem eller motsvarande, kemikaliesäkerhet, icke-genmanipulerade råvaror, ekologisk odling, låga utsläpp, många användningssätt, återvinnbarhet, bullernivå samt specialkännedom inom till exempel energi- och livslängdsplanering samt -kalkylering.

Anskaffningscentralen deltog fortsättningsvis aktivt i samarbetet för hållbar utveckling för internationella anskaffningar. Helsingfors stad deltar i kampanjen Procura+ för hållbara anskaffningar som arrangeras av den internationella samarbetsorganisationen för lokalförvaltningar ICLEI.

Avfallsrapporteringen utvecklas för att få stadsspecifik information. Arbetet koordineras av stadens interna avfallsnätverk. Målet är att få omfattande uppgifter från olika avfallshanteringsbolag om de avfall som stadsorganisationen producerar och även att kunna dela information till exempel genom Pakki-systemet.

I huvudstadsregionen uppstår årligen cirka fem till sex miljoner ton avfall, av vilket de privata hushållens andel är cirka 350 000 ton. År 2013 producerade invånarna i regionen i genomsnitt 318 kilogram hushållsavfall per person.

År 2014 inledde ett nytt avfallskraftverk i Långmossebergen i Vanda sin verksamhet. I sin energiproduktion utnyttjar kraftverket källsorterat blandavfall från hela huvudstadsregionen. Avfallskraftverket producerar

600 GWh el och 920 GWh värme per år. Som bränsle använder det sorterat blandavfall som levereras av HRM och Rosk n' Roll samt naturgas som ökar energieffektiviteten.

Som ett resultat av att avfallskraftverket tagits i bruk har mängden avfall som deponeras på Käringmossens avstjälningsplats minskat avsevärt. I stället har man börjat ta emot och mellanlagra det slagg som uppstår i förbränningen samt stabilisera askan vid ett nytt område för behandling- och slutförvaring av aska.

På Busholmen och i Fiskehamnen har man tagit i bruk ett rörtransportsystem för avfall. Ett liknande system byggs även i Kronbergsstranden. I systemet sorterar kunderna avfallet i blandavfall, bioavfall, papper och kartong, och för avfallet till motsvarande insamlingspunkter. Insamlingspunkterna töms automatiskt i avfallscontainrar vid insamlingsstationerna. Lastbilar hämtar de fulla avfallscontainrarna från insamlingsstationen och transporterar avfallet till fortsatt behandling. Den centraliserade insamlingen minskar bland annat på utsläppen och bullret från trafiken.

En av stadsdirektören tillsatt arbetsgrupp som koordinerar jordmassor färdigställde ett utvecklingsprogram för utnyttjande av oförorenade schaktmassor för att heltäckande effektivera hanteringen av överloppsjordmaterial som uppstår vid byggande. Arbetet har gett resultat då inget jordmaterial levererades från byggnadskontorets byggen under år 2014 till utomstående mottagare. Ännu år 2010 levererades från Helsingfors infrastrukturbyggen 350 000 m³ jordmaterial som jordmaterialavfall till jordavstjälningsplatsen i Vanda. Tack vare den effektiverade nyttoanvändningen av överskottsjord har man under åren 2012–2014 sparat cirka 7 miljoner euro per år.

De mest betydande nyttoanvändningsprojekten för överskottsjord har varit utformningen av avstjälningsplatsen i Nordsjö (ungefär 500 000 m³ massa) och bullervallarna vid Lahtisleden (ungefär 150 000 milj. m³ massa). Därtill deltar byggnadskontoret i projektet EU-Life Absoils och i projektet Uusiomarakentaminen (projektet för främjande av användningen av återvunnen mark vid mark- och anläggningsarbeten), genom vilka man kan skapa nya materialteknologier för infrastrukturprojekt.

Miljömedvetenhet och miljöansvar

Miljöfostran nådde stadsborna

I evenemang kring miljöfostran deltog under 2014 nästan 103 000 stadsbor, vilket är 16,5 procent av Helsingforsborna.

För miljöfostran ansvarar miljöcentralen, byggnadskontoret, ungdomscentralen, Högholmens djurpark, Huvudstadsregionens Återanvändningscentral Ab och på beställning Oy Helsinki-Gardenia Ab. Dessutom ordnar arbetarinstitutionen många kurser med miljöteman. Under året ordnades bland annat naturskolor, naturutflykter, öäventyr, temaveckor, miljöutbildningar, en skolelevskonferens samt evenemang med miljöteman öppna för allmänheten, vårstädningsevenemang och parkpromenader.

De populäraste utflykterna var Paddor i fullmånen på Stora Räntan, påskfåglar i Vik, fåglarnas höstflyttning i Vik och Viks natur på morsdagen. På Stora Räntan började man med nya avgiftsfria, en timmes långa söndagsguidningar om ön och dess natur. Mest publik lockande Högholmen, som firar sitt 125-årsjubileum, med evenemanget Katternas natt och Påskön (sammanlagt över 30 000 besökare). Nästan 24 000 stadsbor deltog i vårstädningstalkot. I Centralparken arrangerades för första gången evenemanget Keskuspuistovaellus (Centralparksvandringen) som samlade hela 2 500 deltagare.

Klimat- och energirådgivning

Klimat- och energirådgivningen nådde under 2014 sammanlagt nästan 150 000 stadsbor, vilket är 24,1 procent av Helsingforsborna.

De viktigaste energi- och klimatrådgivarna var Helen Ab, byggnadskontoret, miljöcentralen, Klimatinfo och HRT. Energi- och klimatrådgivning ges både på plats och under evenemang samt via internet och per telefon.

Helen Ab uppmuntrade stadsborna att spara energi. Energitorget besöktes under året av över 2 000 skolelever, 1 300 vuxengrupsbesökare och ungefär 500 besökare under öppna publikenevenemang, till exempel under temadagen för belysning. Antalet enskilda besökare uppgick till 3 000. Därtill besökte över 300 skolelever kraftverk för att bekanta sig med energiproduktion.

I byggnadskontorets kampanj Energi för andraklassister levererade man som vanligt ett omfattande informationspaket till nästan 700 elever och lärare i skolorna.

Klimatinfo deltog i flera evenemang, bland annat evenemangen Återanvändningsfabriken och Världen i byn. Under årets lopp arrangerades ett flertal cyklingsevenemang, från morgonmål för cyklister till ett elcykelevenemang. Om energi diskuterades på våren i Aurinkosätkö kotiin-kampanjen (Solenergi hem) och på hösten under energisparveckan genom projektet Valaise viisaasti - Säästä nyt- (Slösa inte med belysningen – spara nu) som inleddes.

I HRT:s fadderskolprogram verkställdes en plan för färdstätt för tio skolor, utöver vilket Resfaddern också besökte tiotals skolor och berättade om smarta färdstätt. Därtill uppmuntrade HRT genom en kampanj nya arbetsplatser att börja använda personalbiljetter och gav information om sina tjänster riktade till arbetsgivare.

Miljörisker

I takt med klimatförändringen ökar mängden extrema väderfenomen och klimatet blir allt svårare att förutspå. Även i Finland har det under senare år förekommit mer stormar och översvämningar än normalt. Risken för oljeolyckor på Östersjön, som är ett av världens mest sårbara havsområden, är stor. Östersjön hör dessutom till de mest trafikerade havsområdena.

Åtgärderna för anpassning till klimatförändringen har utlokaliserats till olika förvaltningar och anpassningen främjas med hjälp av flera olika åtgärdsprogram. Bland annat i Helsingfors stads dagvattenstrategi, översvämningstrategi, LUMO-programmet och i Helsingfors riktlinjer för naturvård ingår åtgärder för anpassning till klimatförändringen.

Projektet Klimatsäker stad – verktyg för planeringen (ILKKA) som koordineras av Helsingfors stad avslutades i oktober 2014. Produkterna av projektet samlades till planeringsguiden Klimatsäker stad. Guiden innehåller olika verktyg som stöder planeringen av anpassningen till klimatförändringen. Utöver verktygen hittar man i guiden den bästa anpassningspraxisen både från Finland och utlandet samt utredningar och rapporter om klimatförändringens effekter och hur man kan anpassa sig till dem.

Anpassningen till klimatförändringen främjades också som en del av det dagliga arbetet. Hit hörde bland annat att se till att utomhusområdena sköts och hålls livskraftiga. Arbetsgrupperna för dagvatten och översvämning avslutade sin verksamhet i slutet av år 2014.

Helsingfors oljebekämpningsberedskap utvecklades och konsoliderades aktivt och man ordnade aktivt oljebekämpningsutbildning under hela perioden då havet var öppet. Utrustningsberedskapen vid depån för oljebekämpning i Sandhamn förbättrades bland annat genom att förbättra oljebommarnas förankringsutrustning och lagringsarrangemangen.

Räddningsverket deltog aktivt i utvecklingen av oljebekämpningsberedskapen både nationellt och internationellt inom samarbetsprojekt tillsammans med Finlands miljöcentral, miljöministeriet och Gränsbevakningsväsendet. Räddningsverket

deltog i projekten Interspill 2015 och EU PREDICT som expert på bekämpning som sker i kust- och skärgårdsområden, samt i anknytning till eftereffekterna av oljeolyckor.

Högholmens veterinär utnämndes till WWF:s ansvariga veterinär för oljeolyckor. Ansvarsuppgiften gäller beredskap inför oljeolyckor.

Miljöekonomi

Helsingfors miljökostnader, avskrivningar och HRM:s andelar medräknade uppgick till sammanlagt 191 miljoner euro (+1 procent jämfört med 2013). HRM:s vattenförsörjnings andel var 15 miljoner euro och avfallshanteringens andel 42 miljoner euro och region- och miljöinformationens andel 0,5 miljoner euro. Miljökostnaderna som baserar sig på Helsingfors stads egen verksamhet var 134 miljoner euro (-1 % jämfört med år 2013). Helsingfors stads miljökostnader som orsakats av den egna verksamheten var 2,9 procent av stadens alla verksamhetskostnader och 216 euro per invånare (221 euro år 2013). De största kostnadsposterna för staden utgjordes av de miljöbaserade el- och bränsleskatterna (24 procent), samt kostnaderna som renhållningen av områdena och avfallshantering (22 procent) samt klimatskyddet (13 procent) medförde.

Helsingfors miljöinvesteringar, HRM:s andelar medräknade, var 97 miljoner euro (+54 procent jämfört med 2013), varav HRM:s vattenförsörjnings investeringar för rengöring av avloppsvatten utgjorde 16 miljoner euro och HRM:s avfallshanterings investeringar 11 miljoner euro. Helsingfors stads miljöinvesteringar var sammanlagt 64 miljoner euro, vilket utgjorde 2,4 procent av stadens samtliga investeringar i anläggningstillgångar. Stadens miljöinvesteringar steg med 127 procent jämfört med föregående år, vilket förklaras framförallt av den noggrannare rapporteringen om investeringar i klimat- och miljövänliga färdsätt samt en ökning i klimatinvesteringar.

Helsingfors miljöintäkter, HRM:s andelar medräknade, uppgick till 113 miljoner euro (+0,4 procent jämfört med 2013). HRM:s avloppsvattensreningsintäkter utgjorde 57 miljoner euro och avgifterna för avfallstransporter samt hanteringsavgifterna 49 miljoner euro. Helsingfors stads egna miljöintäkter var 8,0 miljoner euro eller 0,5 procent av stadens alla verksamhetsintäkter. Stadens största miljöintäkter kom från biljettintäkterna från Högholmens djurpark och avfallsavgifterna för fartyg samt försäljningen av skrotmetall.

Värdet på de avsättningar och de miljöansvar som ingår i bokslutet var den 31 december 2014 totalt 28,1 miljoner euro. Ansvaren gällde beredskapen för att behandla förorenad mark samt eftervård av avstjälningsplatser.

17.06.2015

Ryj/12

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Linden, stf. biträdande stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Johanna af Hällström, ympäristösuunnittelija, telefon: 310 32044
johanna.afhallstrom(a)hel.fi

Bilagor

1 Helsingfors stads miljörapport 2014

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 01.06.2015 § 580

HEL 2014-014576 T 11 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä tiedoksi Helsingin kaupungin ympäristöraportin vuodelta 2014.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Johanna Af Hällström, ympäristösuunnittelija, puhelin: 310 32044
johanna.afhallstrom(a)hel.fi